

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **112543** (13) **U**
(51) МПК (2016.01)
G01N 3/58 (2006.01)
B23B 25/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2016 05413</p> <p>(22) Дата подання заявки: 19.05.2016</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 26.12.2016</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 26.12.2016, Бюл.№ 24</p>	<p>(72) Винахідник(и): Коломієць Володимир Володимирович (UA), Рідний Руслан Вікторович (UA), Свіргун Ольга Анатольєвна (UA), Свіргун Володимир Петрович (UA), Богданович Сергій Андрійович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА, вул. Артема, 44, м. Харків, 61002 (UA)</p>
--	---

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ОДЕРЖАННЯ КОРЕНЯ СТРУЖКИ

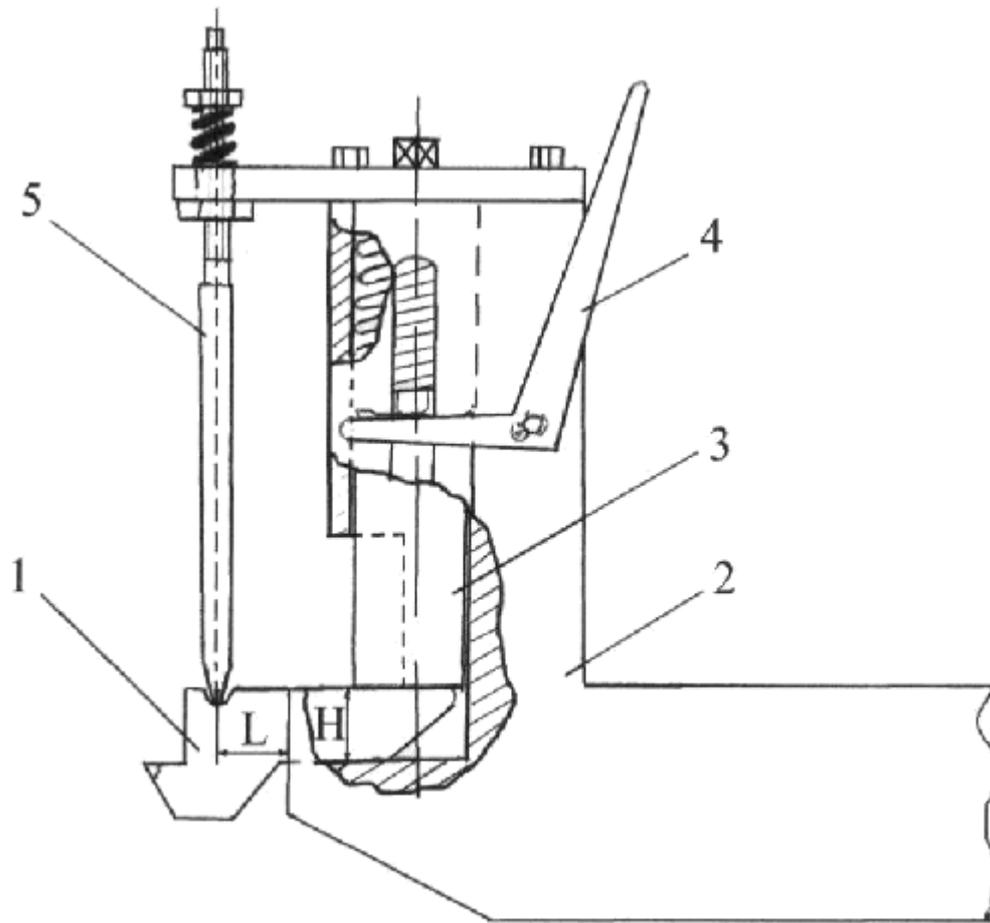
(57) Реферат:

Пристрій для одержання кореня стружки складається із різця, державки і ударного механізму. З метою спрощення пристрою, підвищення надійності роботи і точності отриманої картини зони стружкоутворення, різець виконаний таким чином, що різальна кромка знаходиться в одній площині з його опірною поверхнею, він має лунку для взаємодії з ударним механізмом, а державка має регульований пружинний механізм, за рахунок якого різець кріпиться в державці, причому частина різця, яка знаходиться під пружинним механізмом, має в верхній частині закруглення і в нижній частині - косий зріз під кутом:

$$\alpha = \arcsin \frac{H}{L},$$

де H - товщина різця в місці його кріплення;
L - відстань від осі повороту різця до осі ударника.

UA 112543 U

Фиг. 1

Корисна модель належить до обробки металів різанням, а саме до дослідження процесу точіння.

Відомий пристрій для одержання кореня стружки [1], який складається з механізму моментальної зупинки обертання зразка і з'єднує із шпинделем верстата оправку, в якій за допомогою різьбового кріплення пристрій з'єднує зразок. Процес фіксування зони стружкоутворення проходить за рахунок удару виступу кулачка об висувний упор і наступного вивірчування пристрою кріплення зразка із оправки. При цьому зона стружкоутворення відводиться від різального інструменту в напрямку, протилежному напрямку подачі. Недоліками вказаного пристрою є його складність, висока точність виготовлення деталей пристрою, а також те, що при жорсткому ударі виступу кулачка об упор відбувається відскік кулачка і обертання зразка в напрямку, протилежному обертання шпинделя, що в свою чергу приведе до звільнення різця із зони стружкоутворення і повторне навантаження зони стружкоутворення, що погіршить характер напруг в зоні стружкоутворення. Крім цього, за рахунок пружної взаємодії оброблюваного металу на різець при відводі зразка від різця в напрямку протилежному напрямку подачі, пройде зруйнування геометрії зони стружко утворення.

Найбільш близьким по технічному виконанню і отриманих результатах до запропонованого технічного рішення є пристрій для одержання кореня стружки, який складається із різця, державки і ударного механізму з амортизатором [2]. Різець виконаний у вигляді пластинки малої маси, а в ударному механізмі як енергоносіє може застосовуватись, наприклад, будівельно-монтажний патрон або порохова камера.

Недоліком цього пристрою є складність і неможливість використання при точінні неоднорідних наплавлених матеріалів з високою твердістю (до 60 HRC) із-за недосить надійного кріплення пластини. Крім цього, в такому пристрою відбувається зруйнування кореня стружки в результаті удару пластинки і зони стружкоутворення в момент звільнення пластинки із державки, так як маса пластинки, як правило, в 30...100 раз більша елемента стружки при чистових режимах точіння. Використання в ударному механізмі будівельно-монтажного патрона погіршує техніку безпеки при дослідженнях і потребує спеціальної підготовки дослідника.

Задачею запропонованої корисної моделі є спрощений пристрій з підвищеною надійністю роботи і точністю отримання зони стружкоутворення при малих перерізах зрізу.

Поставлена задача вирішується тим, що в пристрої для отримання кореня стружки різець, державка і ударний механізм знаходяться в одній площині з різальною кромкою і опірною поверхнею різця. Різець має лунку для взаємодії з ударним механізмом, а державка має регульований пружинний механізм, за допомогою якого різець кріпиться на державці, причому частина різця, яка знаходиться під пружинним механізмом, має в верхній частині закруглену кромку, а в нижній частині - косий зріз під кутом, рівним:

$$\alpha = \arcsin \frac{H}{L},$$

де H - товщина різця в місці його кріплення;

L - відстань від осі повороту різця до осі ударника.

Відстань L повинна бути більшою товщини H , інакше різець не вилетить із пристрою після удару.

Поставлена задача вирішується також тим, що корпус пристрою має Г-подібний упор, одно плече якого взаємодіє з пружинним механізмом, а друге розміщене над ударником. Виконання ріжучої кромки в одній площині з опорною поверхнею різця не дозволяє врізання ріжучої кромки в деталь під час його повороту при дії на нього ударного механізму. Лунка на різці взаємодіє з ударним механізмом і забезпечує надійну роботу пристрою. Регульований пружинний механізм дозволяє регулювати силу притиснення різця і також забезпечує надійну роботу пристрою. Закруглена кромка різця, яка знаходиться під пружинним механізмом, забезпечує вибивання його із державки. При роботі з великим навантаженням пружинний механізм фіксується Г-подібним упором.

Пристрій (креслення) складається із різця 1, у якого різальна кромка знаходиться в одній площині з опорною поверхнею державки 2, регульованого пружинного механізму 3, кулачка 4 і ударного механізму 5.

Джерела інформації:

1. Авт. свід. СССР В23В 25/00 № 643782 Устройство для получения корня стружки. Авт. Ю.З. Болотин, В.Г. Грановский. Опубл. 25.01.79. Бюл. № 3.

2. Авт. свід. СССР М. G01N 3/58 № 654879 Устройство для получения корня стружки. /Авт. М.И. Шевченко. Опубл. 30.03.79. Бюл. № 12.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

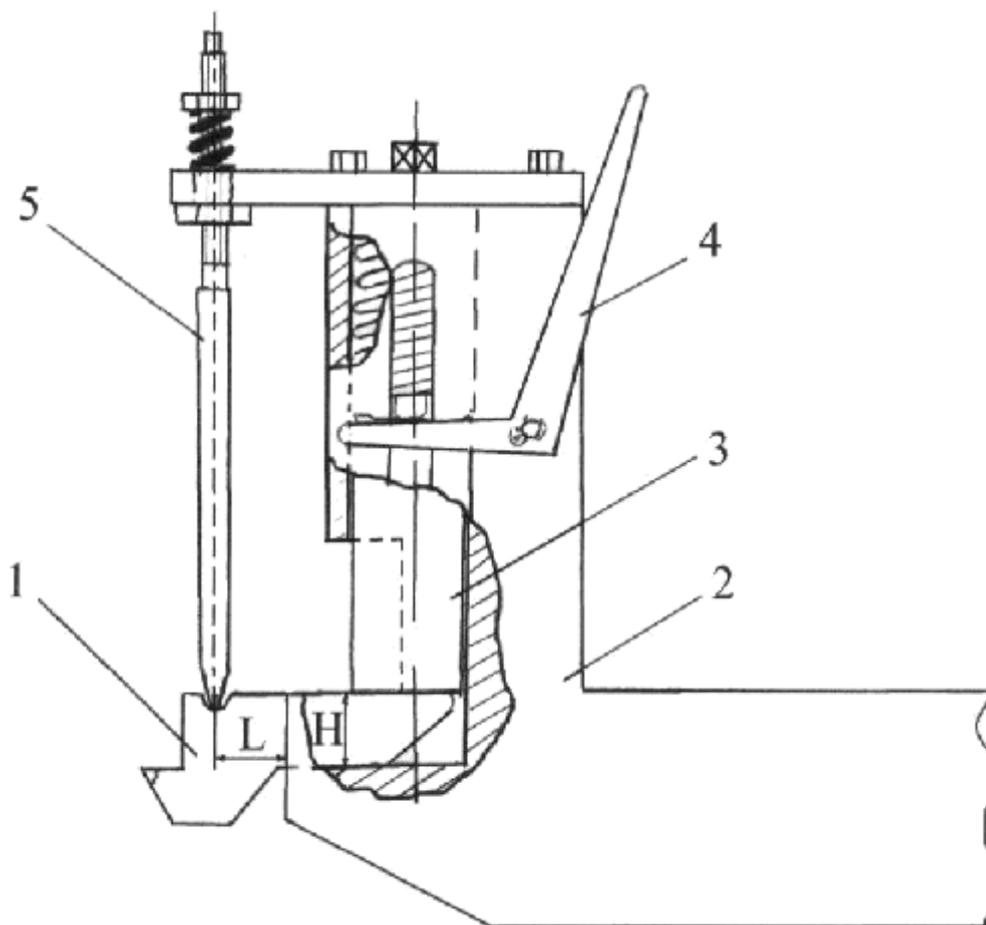
1. Пристрій для одержання кореня стружки, що складається із різця, державки і ударного механізму, який **відрізняється** тим, що з метою спрощення пристрою, підвищення надійності роботи і точності отриманої картини зони стружкоутворення, різець виконаний таким чином, що різальна кромка знаходиться в одній площині з його опірною поверхнею, він має лунку для взаємодії з ударним механізмом, а державка має регульований пружинний механізм, за рахунок якого різець кріпиться в державці, причому частина різця, яка знаходиться під пружинним механізмом, має в верхній частині закруглення і в нижній частині - косий зріз під кутом:

$$10 \quad \alpha = \arcsin \frac{H}{L},$$

де H - товщина різця в місці його кріплення;

L - відстань від осі повороту різця до осі ударника.

2. Пристрій за п. 1, який **відрізняється** тим, що з метою забезпечення роботоздатності при великих перерізах зрізу, корпус має Г-подібний упор, одна частина якого взаємодіє з пружинним механізмом, а друга розміщена над ударником.

Комп'ютерна верстка А. Крулевський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601